

Sygn. akt I CSK 629/15

POSTANOWIENIE

Dnia 15 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa J. J.

przeciwko Szkole [...] w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 czerwca 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z dnia 25 marca 2015 r., sygn. akt VI ACa 697/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 marca 2015 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 11 lutego 2014 r. Przedmiot sporu stron stanowiło roszczenie powoda o zapłatę za dostawę i montaż mebli, w stosunku do którego pozwana podniosła zarzut potrącenia własnego roszczenia z tytułu kary umownej, w związku z brakiem terminowego wykonania zobowiązania przez powoda. Sąd Apelacyjny podzielił konkluzje Sądu pierwszej instancji o konieczności miarkowania kary umownej dochodzonej w sprawie przez

pozwana od powoda ze względu na brak wykonania w terminie dostawy i montażu mebli. Zdaniem Sądów obu instancji zastrzeżona kara była rażąco wygórowana (1% wartości świadczenia za każdy dzień opóźnienia w jego spełnieniu), naruszenie bowiem zobowiązania stanowiło częściowo rezultat zdarzeń leżących w zakresie kontroli pozwanej. W konsekwencji - co jednoznacznie potwierdził Sąd Apelacyjny - w wypadku zasądzenia kary umownej w pełnej żądanej wysokości byłaby ona niewspółmierna do wysokości szkody poniesionej przez pozwaną, w związku z brakiem należytego wykonania zobowiązania. Z tych powodów w ocenie Sądów obu instancji kara umowna powinna ulec obniżeniu do wysokości 0,1% za każdy dzień opóźnienia w spełnieniu świadczenia.

Orzeczenie to zostało zaskarżone skargą kasacyjną przez pozwaną, która zarzuciła wydanie go z naruszeniem art. 484 § 2 oraz art. 481 § 1 k.c., wnosząc na tej podstawie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie nie występują przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Brak w niej zwłaszcza podstaw, na których istnienie powołała się skarżąca.

Wskazała ona na występowanie w sprawie trzech kwestii, określonych przez siebie jako istotne zagadnienia prawne. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego za istotne zagadnienie prawne uważać należy problem o nowym i precedensowym charakterze, związany z wykładnią przepisów prawa mających znaczenie dla konkretnej sprawy, którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy może w poważnym stopniu przyczynić się do rozwoju prawa (tak Sąd Najwyższy w postanowieniach: z dnia 30 kwietnia 2015 r., V CSK 398/14, nie publ. oraz z dnia 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14, nie publ.). Żaden z problemów sformułowanych w skardze kasacyjnej nie odpowiada jednak tej przesłance.

Dwie pierwsze ze wskazanych kwestii wiążą się z pytaniem o dopuszczalność miarkowania kary umownej w określonych sytuacjach faktycznych towarzyszących wykonaniu zobowiązania. Taki sposób sformułowania przesłanek stanowiących istotne zagadnienie prawne nie odpowiada tej przesłance,

ujmowanej w myśl art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Problemy sformułowane przez skarżącą są w znacznym stopniu kazuistyczne, zbyt silnie wiążąc się z konkretnymi okolicznościami faktycznymi sprawy, by w ramach rozpoznania skargi kasacyjnej przez Sąd Najwyższy możliwe było wyrażenie ogólnego poglądu, który miałby znaczenie także dla innych spraw, przyczyniając się do rozwoju prawa. Jedynie w takim wypadku doszłoby do spełnienia publicznego celu skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, przeważającego w jej ramach nad indywidualnym interesem stron postępowania.

Trzeci z problemów, odnosi się natomiast do początkowej daty naliczania odsetek, na tle potrącenia roszczenia o spełnienie świadczenia głównego i kary umownej, w układzie, jaki miał miejsce w rozpoznawanej sprawie. Także ten problem został sformułowany w zbyt ścisłej relacji z konkretnymi okolicznościami faktycznymi, by mógł stanowić pole do sformułowania przez Sąd Najwyższy uniwersalnego poglądu o istotnym znaczeniu dla porządku prawnego. Niezależnie od tego, kwestia ta pozostaje oczywista i może zostać wyjaśniona bez potrzeby głębszej analizy. Sposób obliczania odsetek wynika jednoznacznie z art. 481 k.c., który w zakresie początkowego terminu powinien być odczytywany łącznie z art. 455 k.c., definiującym wymagalność zobowiązania. Określenie konkretnej chwili wymagalności uzależnione jest natomiast od okoliczności konkretnej sprawy i ustaleń dokonanych na tym tle przez sąd. Kwestia ta - w kształcie, w jakim formułuje ją skarżąca - z opisanych wyżej przyczyn wykracza jednak poza granice przesłanki istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w postanowieniu.